

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. K. mieszka w D., przy ul. (...). W dniu 15 września 2016 roku na portalu internetowym (...) znalazł ogłoszenie dotyczące sprzedaży naczepy m-ki S. (...) o nr rej. S.C. (...) za kwotę 44 895 zł. Skontaktował się telefonicznie ze sprzedającym, który przedstawił się mu jako J. B. zamieszkały w C., przy ul. (...), i ustalił warunki sprzedaży oraz ostateczną cenę za naczepę na kwotę 40 590 zł.

J. B. poinformował A. K., że jest bardzo duże zainteresowanie naczepą i w związku z tym zażądał wpłaty od razu całej kwoty, na co A. K. wyraził zgodę i poprosił sprzedającego o przesłanie mu faktury pro forma, na podstawie której miał dokonać wpłaty. Sprzedający przesłał mailem z adresu (...) fakturę Pro-forma nr 1/09/2016 na kwotę 40 590 zł. A. K. chciał zweryfikować dane J. B. i sprawdził jego wpis w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Z danych uzyskanych z CEIDG powziął informację, że J. B. widnieje w w/w rejestrze jako przedsiębiorca dopiero od ponad miesiąca.

Z uwagi na powyższe A. K. skontaktował się ze sprzedającym i oznajmił mu, że nie dokona wpłaty całej ustalonej kwoty, lecz tylko zadek w wysokości 2000 zł. J. B. zgodził się na powyższe warunki, jednak ostatecznie A. K. przełał na rachunek bankowy wskazany na fakturze pro-forma tj. nr (...) kwotę 1000 zł tytułem zadatku.

Po dokonaniu przelewu A. K. zadzwonił do sprzedającego, aby poinformować go, że pieniądze zostały wpłacone, jednakże nie kwota 2000 zł lecz 1000 zł a pozostała część ceny zostanie uiszczona po dokonaniu oględzin naczepy. Następnie A. K. umówił się ze sprzedającym, że w dniu 19 września 2016 roku przyjedzie do C. na godz. 10.00 aby obejrzeć naczepę i ostatecznie zrealizować transakcję.

W dniu 19 września 2016 roku A. K. przed wyjazdem do C. tj. około godz. 8.00 próbował skontaktować się z J. B. aby potwierdzić spotkanie, jednak numer telefonu, pod którym sprzedający miał być dostępny nie odpowiadał i włączała się poczta głosowa. Wówczas A. K. napisał do sprzedającego e-mail aby odebrał telefon, jednak nie otrzymał zwrotnej odpowiedzi. Następnie w dniu 20 września 2016 roku napisał do J. B. kolejnego maila, z żądaniem zwrotu sumy dwukrotnej wyższej tytułem zadatku tj. kwoty 2000 zł. Do chwili obecnej A. K. nie otrzymał żadnej odpowiedzi ani zwrotu pieniędzy.

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o następujące dowody: zeznania świadka A. K. (k.2-3, 89-90), zeznania świadka J. B. (k.28-29), potwierdzenia przelewu (k.9), odtajnienia rachunku bankowego (k.31-32), faktury Pro Forma nr 01/09/2016 z 15.09.2016 r. (k.6), korespondencji e-mail (k.7-8), zaświadczenia z CEIDG (k.10-11).

J. B. ma 67 lat. Jest wdowcem. Nie ma nikogo na utrzymaniu. Legitymuje się wykształceniem podstawowym. Obecnie jest bezrobotny i utrzymuje się z zasiłku pobieranego z MOPS. Nie posiada żadnego majątku. Nie był leczony psychiatrycznie ani odwykowo. Dotychczas nie był karany sędownie.

(dowód: oświadczenia oskarżonego k. 70, dane osobo-poznawcze k. 71, karta karna k. 87)

Oskarżony **J. B.** na etapie postępowania przygotowawczego nie przyznał się do zarzucanego mu czynu i odmówił składania wyjaśnień. (k. 70).

Sąd zważył, co następuje:

Analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego pozwoliła Sądowi na dokonanie ustalenia, że oskarżony J. B. dopuścił się popełnienia zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu.

Ustalenia powyższego stanu faktycznego Sąd dokonał w oparciu o całokształt zabranego w sprawie materiału dowodowego, w tym w szczególności zeznania świadków A. K. i J. B. a także dowody z dokumentów w postaci potwierdzenia przelewu zadatku k.9, odtajnienia rachunku bankowego k.31-32, faktury Pro Forma nr 01/09/2016 z 15.09.2016 r. k.6, korespondencji e-mail k.7-8, zaświadczenia z CEIDG k.10-11. Powyższe dowody, w ocenie Sądu są jasne, rzetelne, rzeczowe i nie budzą wątpliwości. Zostały uznane przez Sąd za w pełni wiarygodne. Dokumenty te zostały sporządzone przez kompetentne osoby w ramach wykonywanych przez nie czynności, a strony w toku przewodu sądowego nie kwestionowały ich prawdziwości i to nawet w stosunku do kserokopii nie poświadczonych za zgodność z oryginałem. Również sąd dokonując ich kontroli od strony formalnej i zawartości merytorycznej nie dopatrzył się uchybień ani śladów wskazujących na ich fałszowanie przez podrabianie lub przerabianie. Są jasne, rzeczowe i należy uznać je za prawdziwe.

Oceniając zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, Sąd doszedł do przekonania, iż wyjaśnienia oskarżonego J. B., który nie przyznał się do zarzucanego mu czynu nie zasługują na wiarę. Stanowią one jedynie przyjętą linię obrony, nie znajdującą potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym. Przeczą temu przede wszystkim zeznania świadka A. K., któremu Sąd w pełni dał wiarę nie znajdując podstaw, by wiarygodności świadkowi odmówić, tym bardziej, iż korelują one z obiektywnymi dowodami w postaci dokumentów – przedłożonego potwierdzenia przelewu zadatku, odtajnienia rachunku bankowego, faktury Pro Forma nr 01/09/2016 z 15.09.2016 r., korespondencji e-mail, zaświadczenie z CEIDG. Zeznania pokrzywdzonego są szczere, konsekwentne, spójne, logiczne i brak w nich jakiegokolwiek sprzeczności. Z relacji świadka wynika, iż na portalu (...) znalazł ogłoszenie dotyczące naczepy w atrakcyjnej cenie, która była o kilka tysięcy niższa niż było można taką naczepę kupić. Wówczas skontaktował się z oskarżonym ustalili telefonicznie warunki sprzedaży naczepy. Z zeznań świadka wynika, iż oskarżony przesłał mu fakturę pro-forma na kwotę 40 590 zł, jednak świadek po zweryfikowaniu danych oskarżonego w systemie CEIDG i powzięciu informacji, iż J. B. prowadzi działalność gospodarczą dopiero od miesiąca czasu, wpłacił tytułem zadatku jedynie kwotę 1000 zł. Z relacji świadka wynika, iż umówił się z oskarżonym na odbiór naczepy w C.. Przed przyjazdem próbował się z nim skontaktować w celu potwierdzenia spotkania, jednak telefon oskarżonego nie odpowiadał. Świadek zeznał, iż mężczyzna, z którym się kontaktował powiedział, że nazywa się B., podał swój adres email i numer telefonu, które następnie zostały potwierdzone na fakturze. Z relacji świadka wynika, że podczas składania zawiadomienia na policji okazało się, że nie jest jedyną osobą, która została przez niego oszukana. Świadek wskazał również, że numer rachunku bankowego, na który przelał kwotę zadatku wskazany był na fakturze.

Również zeznania świadka J. B. zasługują na uznanie za wiarygodne z uwagi, że świadek potwierdził, iż oskarżony musiał bezprawnie posługiwać się jego adresem, pod którym prowadzi działalność gospodarczą tj. C., ul. (...). Z relacji świadka wynika, iż nigdy nie zajmował się sprzedażą naczep przez Internet, nie posiada konta na portalu O.-(...). Zaprzeczył również aby udostępniał komukolwiek swój komputer, nigdy nie otrzymał również zaliczki w kwocie 1000 zł na swój rachunek bankowy. Świadek zeznał, że w siedzibie jego firmy przy ul. (...) w C. byli dwaj mężczyźni, którzy twierdzili, że wpłacili 1000 zł zadatku za naczepę samochodową. Sąd uznał powyższe zeznania świadka za spójne, logiczne i korelujące z zebranych materiałem dowodowym, przede wszystkim z informacjami objętymi tajemnicą bankową a udostępnionymi Sądowi przez bank, który prowadzi rachunek oskarżonego J. B.. Z uzyskanych informacji wynika, iż numer rachunku bankowego (...) należy do oskarżonego J. B. zamieszkałego w G. , przy ul. (...). Na w/w rachunek A. K. przekazał przelewem bankowym środki finansowe w kwocie 1000 zł. Powyższe okoliczności świadczą o tym, iż oskarżony J. B. posłużył się nieprawdziwymi danymi dotyczącymi prowadzonej działalności gospodarczej. W rzeczywistości miejsce, które wskazał jako siedzibę prowadzonej działalności gospodarczej należało do świadka J. B., który nazywa się tak samo jak oskarżony tj. J. B. i także prowadzi działalność gospodarczą, jednakże przedmiotem jego działalności nie jest sprzedaż naczep.

Przypisanie przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. wiąże się z wykazaniem, że sprawca obejmował swoją świadomością i zamiarem bezpośrednim kierunkowym wprowadzenie w błąd innej osoby oraz to, że doprowadza ją w ten sposób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Sprawca podejmując działanie, musi mieć wyobrażenie pożądaną dla niego sytuacji, która stanowić ma rezultat jego zachowania. Oszustwo polegające na doprowadzeniu do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez wprowadzenie w błąd jest przestępstwem podwójnie skutkowym.

Dla odpowiedzialności karnej konieczne jest bowiem ustalenie, że między zachowaniem sprawcy a skutkiem w postaci błędnego wyobrażenia rozporządzającego mieniem w rzeczywistości, w części określającej elementy istotne z punktu widzenia decyzji o rozporządzeniu mieniem zachodzi związek przyczynowy oraz ustalenie, że między zachowaniem sprawcy a rozporządzeniem mieniem zachodzi związek przyczynowy (por. wyrok SA w Katowicach z 31 sierpnia 2000 r., II Aka 191/00, Prok. i Pr. 2001, nr 3, poz. 19; wyrok SN z 15 listopada 2002 r., IV KKN 618/99, LEX nr 75460)

Przestępstwo oszustwa, uregulowane w art. 286 § 1 kk, polega na doprowadzeniu innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem m.in. przez wprowadzenie w błąd. Wprowadzenie w błąd z kolei to wytworzenie w świadomości innej osoby fałszywego obrazu rzeczywistości. Środkiem użytym do wprowadzenia w błąd może być np. dokument przerobiony lub należący do innej osoby. Przy czym błąd musi dotyczyć tzw. istotnych okoliczności, które mogą mieć wpływ na podjęcie przez osobę oszukiwaną decyzji rozporządzenia mieniem. Oszustwo jest przestępstwem materialnym, którego skutkiem jest niekorzystne rozporządzenie mieniem przez pokrzywdzonego. Sprawca tego przestępstwa musi zaś działać w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Wymagana jest więc postać zamiaru bezpośredniego kierunkowego.

Do znamion ustawowych powyższego występku należą: działanie w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz doprowadzenie innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem poprzez wprowadzenie tej osoby w błąd lub wyzyskanie jej błędu albo niezdolności do należytego pojmowania przedsięwziętego działania.

W świetle dokonanych ustaleń faktycznych i przeprowadzonej oceny dowodów Sąd uznał zatem, iż oskarżony swoim zachowaniem zrealizował ustawowe znamiona przestępstwa oszustwa sankcjonowanego przepisem art. 286 § 1 kk. Niewątpliwie bowiem działanie oskarżonego J. B. w oczywisty sposób zmierzało do osiągnięcia korzyści majątkowej, która w tym wypadku polegała na uzyskaniu od pokrzywdzonego pieniędzy z tytułu zadatku na zakup m-ki (...) o nr rej. S.C. (...).

Na kanwie niniejszej sprawy A. K. został wprowadzony w błąd przez J. B. poprzez wywołanie u niego wyobrażenia o istniejącej rzeczywistości – możliwości zakupu naczepy marki S. (...). O celowości działania oskarżonego świadczą kolejne jego zachowania – umieszczenie ogłoszenia na portalu (...) oferty sprzedaży naczepy m-ki S. (...), następnie przesłanie faktury Pro-Forma nr 01/09/2016 z 15.09.2016 r. ze wskazaniem ceny za naczepę w wysokości 40 590 zł, jak również przyjęcie od pokrzywdzonego zadatku, unikanie kontaktu z A. K. w momencie, kiedy ten miał przyjechać na oględziny pojazdu oraz w celu finalnego zrealizowania transakcji kupna -sprzedaży naczepy.

Wszystko to wskazuje na to, iż oskarżony J. B. działał z zamiarem (bezpośrednim) kierunkowym w celu uzyskania korzyści majątkowej. Oskarżony poprzez zachowanie polegające na tym, że w dniu 15 września 2016 roku w D. za pośrednictwem portalu ogłoszeniowego (...) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej nie mając zamiaru sprzedaży naczepy m-ki S. (...), doprowadził A. K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, poprzez przyjęcie – tytułem zadatku na zakup naczepy- przelewu środków, czym wypełnił znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 k.k.

Przypisując oskarżonemu popełnienie przestępstwa określonego w art. 286 § 1 k.k., Sąd uznał, że obejmował on swoją świadomością i zamiarem bezpośrednim (kierunkowym) nie tylko to, że wprowadza w błąd inną osobę – pokrzywdzonego A. K., ale także i to, że doprowadził go w ten sposób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem.

Konkludując należy stwierdzić, iż kompleksowa ocena całości materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, dokonana w świetle zasad doświadczenia życiowego, w ocenie Sądu, pozwoliła na przyjęcie, iż oskarżony J. B. swoim zachowaniem wyczerpał ustawowe znamiona przedmiotowe i podmiotowe czynu z art. 286 § 1 k.k.

Mając na uwadze powyższe, kierując się dyrektywami sądowego wymiaru kary opisanymi w przepisie art. 53 k.k., Sąd wymierzył oskarżonemu na podstawie art. 286 §1 k.k. karę ośmiu miesięcy pozbawienia wolności. Mając na względzie treść art. 33 § 1, 2, 3 k.k. Sąd wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 40 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej grzywny na kwotę 20 złotych. Grzywna ta stanowić ma dla oskarżonego realną dolegliwość. Dolegliwość ta jest nie tylko ważna z punktu widzenia celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie spełniać ma kara w stosunku do oskarżonego, ale także odgrywa istotną rolę z punktu widzenia kształtowania

świadomości prawnej społeczeństwa, umocnić ma przekonanie, że zaatakowane przestępstwem dobra są rzeczywiście chronione.

Wymierzając oskarżonemu karę, Sąd stanął na stanowisku, iż stopień winy, jak również oceniany w świetle art. 115 § 2 kk, stopień szkodliwości społecznej popełnionego przez oskarżonego czynu był znaczny. Na ocenę taką złożyło się przede wszystkim godzenie w jedno z podstawowych dóbr chronionych prawem jakim jest mienie, a także fakt, iż oskarżony działał umyślnie, w celu osiągnięcia bezprawnej korzyści majątkowej. Za istotne okoliczności obciążające Sąd uznał znaczny stopień szkodliwości społecznej przestępstwa popełnionego przez oskarżonego, a także opisany powyżej sposób jego działania. W ocenie Sądu oskarżony w jawnie lekceważący sposób odniósł się do obowiązujących w państwie norm porządku prawnego, związanych z ochroną obrotu gospodarczego. Przestępstwa tego rodzaju są w skali naszego kraju występami nagminnie popełnianymi. Sąd uwzględnił również kwotę nienależnie pobranego zadatku, która wyniosła 1000 zł. Na korzyść oskarżonego J. B. Sąd poczytał jego uprzednią niekaralność.

Mając na względzie powyższe, Sąd na podstawie art. 69 § 1 i § 2 k.k. oraz art.

70 § 1 pkt 1 k.k. zawiesił warunkowo na okres 3 lat próby wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego w punkcie I wyroku kary 8 miesięcy pozbawienia wolności. Sąd wyszedł tutaj z założenia, iż w realiach niniejszej sprawy samo skazanie w orzeczonym zakresie będzie wystarczające dla osiągnięcia wobec niego celów kary, jakim jest wpłynięcie na jego postępowanie w ten sposób, by nie popełnił ponownie przestępstwa. Ustalony trzyletni okres próby jest przy tym wystarczający do weryfikacji trafności przyjętej prognozy kryminologicznej.

Na podstawie art. 72 §2 kk Sąd zobowiązał oskarżonego J. B. do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego A. K. kwoty 1000 zł, w terminie 1 (jednego) roku od dnia uprawomocnienia się wyroku.

Na podstawie art. 627 kpk zasądzono od oskarżonego J. B. rzecz Skarbu Państwa kwotę 440 zł tytułem kosztów sądowych. W niniejszym postępowaniu nie ujawniły się żadne okoliczności przemawiające za zwolnieniem go od ich uiszczenia. Ponadto wysokość tych kosztów nie jest na tyle wysoka, aby mogła stanowić dla niego nadmierne obciążenie finansowe. Trzeba mieć też na uwadze, że koszty te zostały wywołane tylko i wyłącznie jego nagannym zachowaniem i nikt inny poza nim nie może ich ponosić, Skarb Państwa także nie powinien być tymi kosztami obciążony skoro nic za tym nie przemawia.

Na koszty sądowe w niniejszej sprawie złożyły się:

- 180 zł tytułem opłaty od kary pozbawienia wolności na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 6 ustawy z 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t.j.: Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223 ze zm.);
- 160 zł tytułem opłaty od kary grzywny na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t.j.: Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223 ze zm.);
- 60 zł (2x30 zł) tytułem opłaty za uzyskanie informacji o osobie z Krajowego Rejestru Karnego na podstawie art. 618 § 1 pkt 10 k.p.k. w zw. z § 3 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie opłat za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 861);
- 40 zł tytułem opłaty za ryczałt za doręczenia korespondencji w postępowaniu przygotowawczym i sądowym – na podstawie art. 618 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z § 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (t.j.: Dz. U. z 2013 r., poz. 663 ze zm.);

SSR Agnieszka Treszczotko